

Отже, у розглянутому матеріалі проаналізовано державно-правові аспекти розроблення та затвердження символіки МВС України. Визначено, що процеси розроблення символіки Міністерства внутрішніх справ здійснювались від початку 90-х років і мали на меті створення інформативного символу, який би відповідав призначенню та меті діяльності МВС та підпорядкованих йому структур. Перший символ МВС України був затверджений наказом Міністра внутрішніх справ у квітні 1993 року. Нинішній геральдичний знак – емблема МВС – затверджена Указом Президента України від 19 грудня 2000 року № 1346/2000 і є основою як для іншої символіки міністерства (штандарт Міністра, прапор МВС тощо), так і для символіки органів, діяльність яких координується через Міністра внутрішніх справ України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міністерство внутрішніх справ України: події, керівники, документи та матеріали (1917–2017 pp.): у 8 томах. / авт. кол.: М.Г. Вербенський, О.Н. Ярмиш, В.О. Криволапчук, Т.О. Проценко та ін.; за заг. ред. А.Б. Авакова. МВС України; ДНДІ МВС України. Київ, 2012–2017.
2. Міністерство внутрішніх справ Української Народної Республіки: Київ, Вінниця, Прокурів, Рівне, Кам'янець-Подільський, Станіслав (Галичина), Тарнів (Польща). 1917–1923. ЦДАВО. URL: <https://e-resource.tsavdovo.gov.ua/fonds/1091/> (дата звернення: 03.10.2022).
3. Міліція України періоду Центральної Ради: до питання про форму одягу. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3DqO5r7G4oM> (дата звернення: 02.10.2022).
4. Чмир М. Державна варта Подільської губернії Української Держави: однострій та знаки розрізнення (1918 р.). Знак. 2015. Ч. 67. С. 7–9.
5. Чмир М. Республіканська охорона (Народна міліція) Подільської губернії УНР: однострій та знаки розрізнення (кінець 1918 – квітень 1919). Знак. 2016. Ч. 69. С. 8–10.
6. Олексієнко О. Емблема МВС України не має аналогу в світі. Та чи буде вона мати авторитет серед західних побратимів? Іменем Закону. 1993. № 22. С. 10.
7. Сопов О., Торгоненко А. За службу державі. Відзнаки МВС України. С. 23.
8. Про символіку органів внутрішніх справ: Указ Президента України від 19 грудня 2000 року № 1346/2000. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1346/2000#Text> (дата звернення: 03.10.2022).
9. Про символіку Національної поліції України: Указ Президента України від 09 грудня 2015 року № 692/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/692/2015#Text> (дата звернення: 02.10.2022).

REFERENCES

1. Ministerstvo vnutrishnikh sprav Ukrayny: podii, kerivnyky, dokumenty ta materialy (1917–2017 pp.). “Ministry of Internal Affairs of Ukraine: events, leaders, documents and materials (1917–2017 pp.): in 8 volumes” / M.H. Verbenskyi, O.N. Yarmish, V.O. Kryvolapchuk, T.O. Protsenko and others; in gen. ed. A.B. Avakova. Ministry of Internal Affairs of Ukraine; State Research Institute MIA Ukraine. Kyiv, 2012–2017 [In Ukrainian].
2. Ministerstvo vnutrishnikh sprav Ukrainskoj Narodnoj Respubliky: Kyiv, Vinnytsia, Proskuriv, Rivne, Kamianets-Podilskyi, Stanislav (Halychyna), Tarniv (Polshcha). “Ministry of Internal Affairs of the Ukrainian People’s Republic: Kyiv, Vinnytsia, Proskuriv, Rivne, Kamianets-Podilskyi, Stanislav (Galicia), Tarniv (Poland)”. 1917–1923. The Central State Archive of the Higher Authorities and Administration of Ukraine (hereinafter referred to as the Central State Archive of Higher Authorities and Administration of Ukraine). URL: <https://e-resource.tsavdovo.gov.ua/fonds/1091/> (Date of Application: 03.10.2022) [In Ukrainian].
3. Miliitsiya Ukrayny periodu Tsentralnoi Rady: do pytannia pro formu odiahu. “Militia of Ukraine during the period of the Central Rada: to the question of the uniform”. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3DqO5r7G4oM> (Date of Application: 02.10.2022) [In Ukrainian].

4. Chmyr M. (2015). Derzhavna varta Podilskoi hubernii Ukrainskoi Derzhavy: odnostriy ta znaky rozriznennia (1918 r.). "The State Guard of the Podilsk Province of the Ukrainian State: uniform and insignia (1918)". Sign. Part 67. P. 7–9 [In Ukrainian].

5. Chmyr M. (2016). Respublikanska okhorona (Narodna militsiya) Podilskoi hubernii UNR: odnostrii ta znaky rozriznennia (kinets 1918 – kviten 1919). "Republican Guard (People's Militia) of the Podilsk Province of the Ukrainian People's Republic: uniform and insignia (end of 1918 – April 1919)". Sign. Part 69. P. 8–10 [In Ukrainian].

6. Oliksiienko O. (1993). Emblema MVS Ukrainy ne maie analohu v sviti. Ta chy bude vona maty avtorytet sered zakhidnykh pobratymiv? "The emblem of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine has no analogue in the world. But will it have authority among its Western counterparts?" In the name of the Law. No. 22. P. 10 [In Ukrainian].

7. Sopov O., Torhonenko A. Za sluzhbu derzhavi. "For service to the state". Awards of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. P. 23 [In Ukrainian].

8. Pro symvoliku orhaniv vnutrishnikh sprav. "On the symbols of internal affairs bodies": Decree of the President of Ukraine dated December 19, 2000 No. 1346/2000. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1346/2000#Text> (Date of Application: 03.10.2022) [In Ukrainian].

9. Pro symvoliku Natsionalnoi politsii Ukrainy. "On the symbols of the National Police of Ukraine": Decree of the President of Ukraine dated December 9, 2015 No. 692/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/692/2015#Text> (Date of Application: 02.10.2022) [In Ukrainian].

UDC 354.741(477)

Budzynskyi Mykola,

Candidate of Juridical Sciences, Senior Researcher, Acting Deputy Director
of the State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0003-3345-8408

Aleksandrov Mykhailo,

Candidate of Juridical Sciences, Senior Researcher,
Leading Researcher, State Research Institute
MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0001-9574-232X

Bakal Vitalii,

Candidate of Juridical Sciences, Senior Researcher,
Head of the Research Lab, State Research Institute
MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0003-0019-7053

Vashchuk Nataliia,

Candidate of Juridical Sciences, Senior Researcher, Chief of the Department,
State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0001-1734-2564

STATE-LEGAL ASPECTS OF THE DEVELOPMENT AND APPROVAL OF THE SYMBOLISM OF THE MIA OF UKRAINE

In the article, the authors analyze the historical and legal aspects of the formation of the symbols of the Ministry of Internal Affairs (MIA) of Ukraine. The relevance of the study is due to the fact that in recent years Central bodies of executive power have appeared, the symbols of which are similar to the symbols of the Ministry of Internal Affairs. As a result, there may be errors in the identification of employees,

© Budzynskyi Mykola, Aleksandrov Mykhailo, Bakal Vitalii, Vashchuk Nataliia, 2022

vehicles, and institutions that contain the appropriate symbols on insignia, color schemes, and other visual attributes.

The chronological framework of the study covers the period 1917–1921 and the period from 1991 to the present. The source base for research is archival materials, scientific and popular scientific articles on the subject of the study, as well as legal acts regarding the approval of the symbols of the Ministry of Internal Affairs and other central executive authorities.

The authors determined that in the period 1917–1921, the then similar institutions of the Ministry of Internal Affairs did not have their own separate symbols. On the other hand, with the restoration of independence, the process of developing the symbol of the Ministry of Internal Affairs was conditioned by the submission of the Soviet heritage and ended in 1993 with the approval of the first emblem of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. The current heraldic sign – the emblem of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine was approved in 2000. With the creation of the National Police of Ukraine, the emblem of the National Police was developed on the basis of the emblem of the Ministry of Internal Affairs, which is similar in style, content and visual design.

In the conclusions, the authors emphasize that the emblem of the Ministry of Internal Affairs, approved in 2000, is used in many attributes of the Ministry, and is also the basis for the symbols of other central executive bodies. The question of the feasibility of developing a new emblem of the Ministry of Internal Affairs remains open.

Keywords: Ministry of Internal Affairs of Ukraine, historical development, symbolism, emblem, development, insignia.

Отримано 01.12.2022